

## DİJİTAL EBEVEYNLİK FARKINDALIĞI

### 2020-2021 EĞİTİM ÖĞRETİM DÖNEMİ MUĞLA İNCELEMESİ

#### Muğla Rehberlik ve Araştırma Merkezi – Rehberlik Birimi

**Özet:** Bu araştırmadaki amaç dijital ebeveynlik farkındalığının alt boyutları çerçevesinde Muğla ilindeki ebeveynlerin durumunu incelemektir. Bu amaçla “Dijital Ebeveynlik Farkındalık Ölçeği” online form haline getirilerek uygulanmıştır. Çalışmada 8923 ebeveyne ulaşılmıştır. Ölçeğin; 1.Olumsuz model olma 2.Dijital ihmal 3.Verimli kullanım 4.Risklerden koruma alt boyutlarına ait ortalamalara cinsiyet, yaş, eğitim durumu, çocuk sayısı, çocuğun eğitim kademesi ve gelir düzeyi değişkenlerine göre bakılmıştır.

### GİRİŞ

#### Dijital Ebeveynlik

Teknolojinin hızlı gelişimi ile birlikte bireysel, toplumsal ve küresel anlamda alışlagelmiş davranış ve tutumlarda da önemli değişimler meydana gelmeye başlamıştır. Bu değişimlerin bireyler üzerinde bilişsel, duygusal, psiko-sosyal anlamda etkileri, psikolojik problemlerin ortaya çıkış ve bunlara yaklaşım biçimleri psikoloji alanında yeni araştırma alanlarının oluşmasına neden olmuştur.

Özellikle Covid-19 salgınının etkisiyle uzaktan eğitim, evden çalışma gibi kavramlarla teknolojik aletler ve bunların hızlı gelişimi, kullanımı vs. daha görünür hale geldi. Teknolojik aletlere olan ihtiyaç arttı ve bunların kullanım süreleri uzadı. Tabii ki sadece bu kavramların hayata girmesi değil, evde geçen sürenin artması da teknolojik aletlerin kullanımını önemli ölçüde arttırdı. Ebeveynler de çocuklar da bu artışa hem etkide bulundu hem de bu artıştan etkilendi.

Dijitalleşmenin etkisi ile iletişim kurma, alışveriş yapma, bilgi ve belge bulma/paylaşma, sosyal ortamlar oluşturma, boş zamanları değerlendirme, yeni insanlarla tanışma gibi sosyal ve psikolojik ihtiyaçların kolaylıkla sağlanması söz konusu olmuştur.

Her yıl dijital araç kullanımları ile ilgili veriler yayınlayan “We are social” ve “Hootsuite” kuruluşlarının 2020 Türkiye internet kullanımı ve sosyal medya kullanımına ilişkin verileri incelendiğinde; 62 milyon internet kullanıcısı, 54 milyon sosyal medya kullanıcısı, 77 milyon mobil kullanıcısı olduğu görülmektedir. İnternet kullanım istatistiklerinde mobil telefon kullanımının artış gösterdiği, bilgisayar, tablet ve diğer araçların kullanımının düştüğü verilere yansımıştır. İnternet kullanıcıları günde ortalama 7,5 saati internette geçirmektedir. Türkiye’de **sosyal medya kullanımının yaş dağılımına** bakıldığında en yüksek kullanım oranının 25-34 yaş arasında olduğu görülmektedir. Yaş arttıkça **sosyal medya** kullanımı azalmaktadır.

Dijital dünyanın sunduğu olanakların kontrol ve sınırlamasının zorluğu ve ulaşılabilirliğin kolay olması teknolojinin kötüye kullanımını artırmaktadır. Dijital ebeveynlik, sözü edilen teknolojik gelişmeler doğrultusunda ebeveynlerin üstlendiği sorumluluk ve rollere eklenmiş oldu. Bu sorumlukların en öne çıkan noktaları, çocuğu risklerden korumak, teknolojilerin verimli kullanımı sağlamak, iyi bir rol model olmak ve çocuğu kullanım sırasında ihmal etmemektir. Dijital dünyanın çocukların sosyal, duygusal, bilişsel, fiziksel, psikolojik tüm gelişimini etkileyebilecek olduğu düşünülecek olursa, ebeveynlerin bu konuda çocuklara rehberlik etmesi ve teknolojinin doğru kullanımını teşvik etmesi dijital ebeveynlik kavramını ön plana çıkarmaktadır. Çocukların her ne kadar gelişmiş ve gelişmekte olan ülkelerde ebeveynlerin kendileri bu teknolojik cihazları kullansalar da yeni teknolojilerin çocuğun gelişimine uygun olup olmadığı, ne düzeyde ve hangi durumlarda destekleneceği gibi konular ebeveynlerin bu sorumluluklarını yerine getirmede zorluk yaşamalarına neden olmaktadır. Ayrıca bazı araştırma sonuçlarında internet kullanımı ile ilgili olarak çocuklar,

kendilerinin ebeveynlerinden daha bilgili olduklarını söylemişlerdir. Bu durum bir risk oluşturmaya da bunun ebeveyn denetimini olumsuz yönde etkilediği söylenebilir.

Dijital ebeveynliğin kaynaklarda farklı tanımları olsa da Yurdakul ve diğerleri (2013); dijital dünyanın yarattığı gereksinimleri farkında olarak buna göre hareket eden, dijital cihazlara bir ölçüde hakim olan, çocuklarını bu ortamın risklerine karşı koruyan, gerçek hayattaki kişilik haklarına saygılı olduğu gibi sanal ortamda da bu hakların geçerli olduğunu çocuklarına aşılayan birey olarak tanımlamışlardır.

İçinde bulunulan dijital çağ, ebeveynlerin sonradan tanıştığı çağ olarak nitelendirilebilir. Oysaki günümüzün çocukları bu çağda dünyaya geldiler ve yaşama bu çağın sundukları ile başladılar. Her çağın kendine özgü bir felsefesi, anlayışı, kültür ve alışkanlıkları vardır ve değişkendir. Yani kuşaklar arası farklılıklar söz konusudur. Dijital dünyada bu kuşakların dijital yerli ve dijital göçmen olarak sınıflandırıldığı söylenebilir. Bu kavramları ortaya koyan Prensky, interneti, akıllı telefonları, sanal oyunları dijital bir dile çevirerek iletişim kuran kuşağa **dijital yerli**, 1980 öncesi doğan ve dijital teknolojilerle kendinden sonraki kuşağa kıyasla kendini bu dünyaya daha yabancı hisseden kuşağa da **dijital göçmen** adını vermiştir. Temeldeki fark dijital yerliler teknolojiyi hayatın doğal bir parçası olarak görürken dijital göçmenler bununla sonradan tanışmıştır. Dolayısıyla dijital yerli olan çocuklar, teknolojiyi dijital göçmen olan ebeveynlerine göre çok farklı olarak algılamakta ve sanal ortama doğar doğmaz uyum sağlamaktadır. Dijital göçmen olarak nitelendirilebilecek günümüz ebeveynleri kendi çocukluk deneyimlerinden hareketle çocuklarına rehberlik etme çabasına girerse çocuklarının gerçekliklerini kabul etmemiş olurlar. Ebeveynlerin çocuklarını dijital bir yerli olarak görüp teknolojiyi kullanma tarzına rehberlik etmesi daha önemlidir.

Ebeveynlerin dijital rehberlik yaparken kaygı dolu bir tutum sergilemesi, yasaklar yoluna gitmesi genellikle geçici ya da başarıya ulaşmayan sonuçlar doğurmaktadır. Ebeveynlerin dijital dünyaya karşı geliştirdiği olumsuz ve endişe dolu yaklaşımlarını gözden geçirmesinde yarar vardır. Dijital ebeveyn; dijital çağın gereksinimlerini fark edip buna göre hareket eden, temel düzeyde de olsa dijital araçlar hakkında bilgi sahibi olan, dijital ortamlardaki olanakların farkında olan ve çocuğunu bu ortamlardaki risklerden koruyabilen, kişi haklarına tıpkı gerçek hayatta olduğu gibi sanal ortamda da saygı duyulması ve buna göre hareket edilmesi gerektiğini çocuğuna öğreten ve teknolojik gelişmelere kendini kapatmayan ebeveynidir. Yani aslında bu ebeveynler **dijital okuryazarlık** donanımına sahiptirler. Dijital okuryazarlık yanında ebeveynlerin dijital dünya ile ilgili rollerine bakıldığında şunlardan söz edilebilir;

**Farkında Olma:** Dijital dünyanın aslında internetin getirdiği olumlu ve olumsuz yanları anlayabilme ve riskleri fark ederek çocuğun bu ortamda ne yaptığını ayırt edebilmesidir. İnternet bağımlılığı ve dijital dünyanın tehlike sinyallerini fark etmek de önemlidir.

**Kontrol:** Bu rolün getirmiş olduğu bazı özellikler şunlardır;

- İnternetin sağladığı uçsuz bucaksız dünyada çocuğu yalnız bırakmama
- Zararlı içeriklerle ilgili erişim engeli oluşturma, güvenlik filtreleri kullanma ve bunları çocuğa mantıklı şekilde açıklama
- Eğlenceye katılma ( sosyal medya hesaplarından takipleşme, çocuktan bazen destek isteme...)
- Problemlerle internet kullanımı oluşmaması için çocuklarla ekran kullanımı konusunda bir zaman yönetimi rehberi hazırlama
- İnternet üzerinden tanışılan kişilerle izinsiz bir şekilde yüz yüze görüşmenin yapılamayacağını çocuğa anlatılması
- Tanımadığı e-postalardan gelen iletilerin açılmaması gerektiğinin anlatılması

- İnternet ortamındaki bilgilerin her zaman doğru olmadığını, kişilerin kendi özelliklerini tanıtırken belirttikleri gibi biri olmayabilecekleri konusunda bilgilendirilmesi
- Çocuğa verilen sözlerin tutulması ve samimiyet

**Etik:** Bu rol kişisel haklarla ilgili olarak çocuklara rehberlik etmeyi içermektedir. İnternette edinilen bilginin doğruluğunun ve güvenirliliğinin araştırılması, fikri mülkiyete saygılı olma, edinilen bilginin sahiplerinin isteğine uygun davranma gibi kurallar çocuğa öğretilmelidir.

**Yenilikçilik :** Dijital ebeveynler yeniliklere açık, bunları öğrenmeye karşı ilgi ve çaba gösteren, yeniliklerin olumlu ve olumsuz özelliklerini fark eden bireyler olmalıdır.

### **Neler yapılabilir?**

Öncelikle teknolojiyi sadece kötü, olumsuz olarak nitelendirip, çocuğun teknolojiyi kullanması tamamen engellenmemelidir. Bu durum çocuğun hem gerçekliğine ters düşecek hem de ilişkiyi sarsacaktır. Bu konuda iletişim içerisinde olmak, karşılıklı konuşuyor olabilmek çözüm odaklı bir yaklaşım olacaktır.

Çocuğun *üretim odaklı olarak teknoloji* kullanması teşvik edilmelidir. Örneğin kodlama yapmak, bir yazılım geliştirmeye çalışmak, ilgi alanlarına yönelik kullanım (müzik yapmak, grafik tasarlamak...) gibi. *Tüketim odaklı kullanımı*( sadece oyun oynamak, chat yapmak, sosyal medyada gezinmek...) sınırlandırma böylelikle kolaylaşacaktır.

Çocuğun yaşamsal deneyimler ile dijital dünyayı harmanlamasına ve dengede tutmasına destek olunmalıdır. Örneğin üç boyutlu çizimler yapmaya çalışan çocuğu, çizmek istediği şeyle buluşturmak, karşılaştırmak, dijital olarak fotoğrafçılıkla uğraşan bir çocuğu doğaya götürerek fotoğraf çekmesini sağlamak gibi.

Ebeveynlerin kendilerinin teknolojiyi kullanma amaçları ve sürelerini de gözden geçirmesi son derece önemlidir. Model olma, her alanda olduğu gibi teknoloji kullanımında da oldukça önem arz etmektedir. Örneğin yemek yerken telefonu kontrol etmek, sohbet ederken bir yandan sosyal medyada gezinmek, çocukla zaman geçirirken telefona gelen bir mesajı okumak gibi davranışlar çocuğa olumsuz örnek olacaktır.

Çocuğun canı sıkıldığında, üzülduğünde, öfkelenildiğinde çocuğu bu duyguyla karşı karşıya bırakmamak, duygusunu bastırmak, bu duygunun getirdiği davranışları önlemek için bir teknolojik alet verilmesi ebeveynlerin başvurdukları yöntemlerden biridir. Kristy Goodwin buna duygusal emzik demiştir. Böyle bir yaklaşım çocuğun duygularını yönetmesini ve bunlarla nasıl baş edileceğini öğrenmesini engeller. Dolayısıyla bu yöntem başvurulmaması gereken yöntemlerden biridir. Aynı zamanda ebeveynin zamansızlık gibi nedenlerle çocuğu teknolojiye yönlendirmesi de çocuğun tüketim odaklı teknoloji kullanımını tetiklemektedir. Çocuk tüketim odaklı kullanımla birlikte diğer aile bireylerinin ayırabildiği zamanlarda iletişime geçmekte ve ilişki kurmakta istekli davranmayacaktır.

İnsanların sosyalleşme ihtiyacı birçok çalışmayla ortaya konmuştur. Yani diğer kişilerle bağ kurulabilen ilişkiler son derece önemlidir. Çocuk bu ihtiyacı karşılayamadığında teknolojinin sunduğu diğer sosyalleşme yöntemlerini kullanmaya başlayacaktır. Yani sosyal medyada uzun zaman geçirme, chat yapma, çok oyunculu çevrimiçi oyunlar gibi. Bu da teknolojinin tüketim odaklı olmasına neden olacaktır.

Çocukla kurulan ilişkinin güçlü bağlarının olmasına, çocuğa koşulsuz ilgi ve sevginin gösterilmesine, kabul gören biri olduğunun hissettirilmesine özen gösterilmelidir. Aynı zamanda seçme özgürlüğünün olması, kendini ifade edebileceği ortamlar yaratılması, gelişebileceği alanlar konusunda desteklenmesi ve fırsatlar

sunulması, öğrenme ihtiyacından kaynaklanan keşfetme dürtüsünün gerçek dünyada yaşantısal olarak giderilmeye çalışılması çocukların tüketim odaklı teknoloji kullanımının önüne geçecektir.

Çocukların tüketim odaklı teknoloji kullanımını tamamen yasaklamaktansa, ona da bir zaman tanınabilir. Bu sırada çocukla beraber oynadığı oyun oynanabilir, ailenin bir eğlence aracı olarak bu oyun kullanılabilir, oyunun öğreticisi olmasına izin verilebilir.

Ailecek teknolojik cihazların kullanılmayacağı zamanlar ve mekânlar belirlenebilir. Örneğin yemek yerken teknolojik alet kullanılmaması, yatak odasında kullanılmaması, uykudan en az 1 saat önce teknolojik aletlerin bırakılması gibi.

Dijital ebeveynler “Siber Zorbalık” konusunda bilgi edinerek çocuğunu bu konuda bilgilendirmeli ve çocuğu böyle bir şeye maruz kalıyor mu ya da zorbalık yapıyor mu diye gözlemlemelidir.

Çocuklara dijital dünya ile ilgili rehberlik ederken karşımıza çıkan önemli kavramlardan biri de “dijital ayak izi” dir. İnterneti kullanırken girilen her sayfa ve alanda oluşturulan veri izlerine bu ad verilmektedir. Gönderilen her e-posta, paylaşılan her video, fotoğraf, çevrimiçi gönderilen her ileti aslında birer ayak izi. Çocukları bu konuda bilinçlendirmek gerekmektedir. Tabii ki internet kullanırken günümüz dünyasında ayak izi bırakmamak olanaksız. Aynı zamanda dijital ayak izi bırakmanın sadece olumsuz tarafları yoktur. Önemli olan nokta çocuğa dijital ortamdayken oluşturdukları ve paylaştıkları içeriğin kamusal (herkesin görülebilmesinde sakınca olmayan) olduğuna karar verme becerisini öğretmektir. Örneğin beceri ve ilgileri konusunda başkalarının biliniyor olmasında sakınca görüp görmediği konusunda rehberlik edilebilir. Ancak dijital ortamda çocukların kesinlikle paylaşmaktan uzak durmaları gereken konularda bilgilendirilmesi gerekir. Bunlar; tam adı, adresi, telefon numarası, şifreleri, etkinlik planlarıdır.

Çocuğun internette olumsuz içeriklere maruz kalmaması için, öncelikle Güvenli İnternet Hizmetleri kullanılmalı ve çocuğun kendine uygun yaş aralığındaki sitelere girdiğinden emin olunmalıdır. İnternetin istenmeyen içeriklerinden korumaya yarayan aile profili ve çocuk profili gibi seçenekler sunan, ücretsiz ve kullanımı kolay filtreleme sistemleri mevcuttur. Bu sistemlere sahip olmak için internet sağlayıcıları ile iletişime geçilebilir ya da bilgisayar yazılımları veya paket programlar sunan şirketlerden destek alınabilir.

#### **KAYNAKÇA:**

1. **Mahmut YAY, Dijital Ebeveynlik, Yeşilay Yayınları**
2. **Burak KARABULUT, Bilgi Toplumu Çağında Dijital Yerliler, Göçmenler ve Melezler, Pamukkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Sayı 21, 2015, Sy11-23**
3. **Işıl KABAĞÇI YURDAKUL, Onur DÖNMEZ, Fatih YAMAN, Hatice Ferhan ODABAŞI, dijital Ebeveynlik ve Değişen Roller (Gaziantep University Journal of Social Sciences (<http://jss.gantep.edu.tr>) 2013 12(4):883-896**
4. **Dr. Özgür Bolat ile Dijital Ebeveynliği Keşfedin video serisi**  
([https://www.youtube.com/watch?v=ATkGaLau7uk&list=PLHAWTFI1YRXY9H\\_i\\_CW94zmLuNLI9kl2R](https://www.youtube.com/watch?v=ATkGaLau7uk&list=PLHAWTFI1YRXY9H_i_CW94zmLuNLI9kl2R))
5. **Tepebaşı Rehberlik ve Araştırma Merkezi DİJİTAL EBEVEYNLİK EĞİTİM PROGRAMI**
6. **Abdullah MANAP, Anne Babalarda Dijital Ebeveynlik Farkındalığının İncelenmesi (Doktora tezi)**

**Dijital Ebeveynlik Farkındalık Ölçeği** 16 maddeden oluşmaktadır. Ölçeğin dört alt boyu vardır. Bunlar; Risklerden Koruma (RK, 4 madde) ; Verimli Kullanım (VK, 4 madde); Olumsuz Model Olma (OMO; 4 madde) ve Dijital İhmal (Dİ, 4 madde) 'dir. Ebeveynlerden, her bir ifadeyle hangi sıklıkta karşılaştıkları likert tipi derecelendirme ile göstermeleri istenmiştir. Maddelere verilen tepkiler, 1=Hiçbir Zaman, 2=Nadiren, 3=Bazen, 4=Sıklıkla, 5=Her Zaman şeklinde derecelendirilmiştir. DEFÖ'nün alt boyutları birbirlerinden bağımsız bir şekilde

değerlendirilmektedir. Alt boyutlardan alınabilecek puanlar 4–20 arasında değişmektedir. Risklerden Koruma ve Verimli Kullanım alt boyutlarından alınan puanların yüksek olması dijital ebeveynlik farkındalığının yüksek olduğunu; Olumsuz Model Olma ve Dijital İhmal alt boyutlarından alınan puanların yüksek olması dijital ebeveynlik farkındalığının düşük olduğunu göstermektedir.

**Değişkenlere göre ortalamalara ait tablolar aşağıda listelenmiştir. Olumsuz alt boyutlarda (Olumsuz model olma, Dijital İhmal) en yüksek ortalama, olumlu alt boyutlarda ise (Verimli kullanım, Risklerden koruma) en düşük ortalamaya ait veriler renkli hücre olarak sunulmuştur.**

CİNSİYETE GÖRE ORTALAMALAR		
Alt Boyut	Cinsiyet	Ortalama
Olumsuz Model Olma	KADIN	7,5576
	ERKEK	8,6025
Dijital İhmal	KADIN	8,5179
	ERKEK	8,8349
Verimli Kullanım	KADIN	17,2614
	ERKEK	16,3076
Risklerden Koruma	KADIN	15,2788
	ERKEK	14,7381

YAŞ ARALIĞINA GÖRE ORTALAMALAR		
Alt Boyut	Yaş Aralığı	Ortalama
Olumsuz Model Olma	20-29	7,7610
	30-39	7,6900
	40-49	7,9656
	50 VE ÜSTÜ	8,0153
Dijital İhmal	20-29	8,5154
	30-39	8,4135
	40-49	8,7920
	50 VE ÜSTÜ	8,8231
Verimli Kullanım	20-29	17,0548
	30-39	17,2608
	40-49	16,8298
	50 VE ÜSTÜ	16,3571
Risklerden Koruma	20-29	15,5417
	30-39	15,3754
	40-49	14,8860
	50 VE ÜSTÜ	14,6854

**EĞİTİM DURUMUNA GÖRE ORTALAMALAR**

Alt Boyut	Eğitim Durumu	Ortalama
<b>Olumsuz Model Olma</b>	Herhangi bir eğitim kurumundan mezun olmadım	8,1690
	İlkokul	7,9388
	Ortaokul	7,9122
	Lise	7,5706
	Lisans	7,9368
	Yüksek lisans	8,0075
	Doktora	8,3000
<b>Dijital İhmal</b>	Herhangi bir eğitim kurumundan mezun olmadım	8,7887
	İlkokul	8,5002
	Ortaokul	8,5184
	Lise	8,5140
	Lisans	8,8521
	Yüksek lisans	8,9067
	Doktora	9,5500
<b>Verimli Kullanım</b>	Herhangi bir eğitim kurumundan mezun olmadım	14,8028
	İlkokul	16,4681
	Ortaokul	16,8496
	Lise	17,3448
	Lisans	17,3826
	Yüksek lisans	17,3619
	Doktora	16,8500
<b>Risklerden Koruma</b>	Herhangi bir eğitim kurumundan mezun olmadım	12,9859
	İlkokul	14,9370
	Ortaokul	15,1119
	Lise	15,4253
	Lisans	15,0647
	Yüksek lisans	15,1828
	Doktora	15,9500

GELİR DÜZEYİNE GÖRE ORTALAMALAR		
Alt Boyut	Gelir Düzeyi	Ortalama
<b>Olumsuz Model Olma</b>	1000-2999 TL	7,8131
	3000-3999 TL	7,7279
	4000-4999 TL	7,8495
	5000 TL VE ÜSTÜ	7,9708
<b>Dijital İhmal</b>	1000-2999 TL	8,3905
	3000-3999 TL	8,6505
	4000-4999 TL	8,7327
	5000 TL VE ÜSTÜ	8,8782
<b>Verimli Kullanım</b>	1000-2999 TL	16,8177
	3000-3999 TL	17,0674
	4000-4999 TL	17,0528
	5000 TL VE ÜSTÜ	17,3305
<b>Risklerden Koruma</b>	1000-2999 TL	15,0501
	3000-3999 TL	15,2583
	4000-4999 TL	15,0519
	5000 TL VE ÜSTÜ	15,2250



<b>ÇOCUK SAYISINA GÖRE ORTALAMALAR</b>		
<b>Alt Boyut</b>	<b>Çocuk Sayısı</b>	<b>Ortalama</b>
<b>Olumsuz Model Olma</b>	1	7,7975
	2	7,7688
	3	7,8843
	4	8,1910
	5 VE ÜSTÜ	8,2484
<b>Dijital İhmal</b>	1	8,4081
	2	8,5756
	3	8,7161
	4	8,9316
	5 VE ÜSTÜ	8,6522
<b>Verimli Kullanım</b>	1	17,5389
	2	17,0955
	3	16,7431
	4	16,0566
	5 VE ÜSTÜ	16,0000
<b>Risklerden Koruma</b>	1	15,8251
	2	15,1667
	3	14,8588
	4	14,4882
	5 VE ÜSTÜ	13,7143

ÇOCUĞUN OKUDUĞU EĞİTİM KADEMESİNE GÖRE ORTALAMALAR		
Alt Boyut	Eğitim Kademesi	Ortalama
Olumsuz Model Olma	OKUL ÖNCESİ	7,4953
	İLKOKUL	7,7851
	ORTAOKUL	7,8286
	LİSE	7,9413
Dijital İhmal	OKUL ÖNCESİ	8,6025
	İLKOKUL	8,6353
	ORTAOKUL	8,4919
	LİSE	8,7093
Verimli Kullanım	OKUL ÖNCESİ	17,4196
	İLKOKUL	17,1038
	ORTAOKUL	16,9551
	LİSE	16,9084
Risklerden Koruma	OKUL ÖNCESİ	15,7287
	İLKOKUL	15,1705
	ORTAOKUL	15,0992
	LİSE	15,0630